

Titulació	Tipus	Curs
4318290 Arxivística i Governança de la Informació	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Vilamala Salvans

Correu electrònic: jordi.vilamala@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No és necessari cap prerequisit particular per cursar aquest mòdul

Objectius

Els objectius del mòdul són aprofundir en el coneixement sobre alguns dels productors i de les tipologies documentals que es custodien en els arxius. En concret, sobre institucions històriques i els fons produïts per entitats i persones privades i els documents que aquestes institucions i persones han generat.

Aquesta línia formativa ofereix una visió sintètica dels fons de les institucions històriques de Catalunya i també dels fons generats per persones o entitats privades. A partir de la descripció de les principals característiques dels ens productors, s'estudiarà el procés de formació i la composició dels fons, així com l'estructura formal dels seus tipus documentals més representatius.

Resultats d'aprenentatge

1. CA02 (Competència) Comunicar les característiques dels fons i els documents històrics.
2. KA05 (Coneixement) Identificar els fons i els productors de fons de les institucions històriques públiques i privades.
3. KA06 (Coneixement) Descriure les tipologies documentals de les institucions històriques públiques i privades.
4. KA07 (Coneixement) Reconèixer a partir de les característiques els productors de fons i documents històrics.
5. SA03 (Habilitat) Gestionar documentació vinculada a les institucions històriques públiques i privades.
6. SA04 (Habilitat) Classificar les tipologies d'arxius històrics.
7. SA05 (Habilitat) Analitzar les problemàtiques bàsiques dels arxius històrics en el tractament dels fons.

Continguts

1. Els arxius de les institucions històriques de Catalunya (Arxiu Reial)
1. Els arxius de les institucions històriques de Catalunya (Diputació del General/Arxius Municipals)
1. Els arxius notariaus: de la institució notarial als protocols notariaus
1. Els arxius notariaus: arxius notariaus i tipologies documentals
1. Els arxius judicials
1. Els arxius sanitaris
1. Els arxius eclesiàstics
1. L'ingrés de fons privats a centres d'arxiu públic
1. Els arxius empresariaus
1. Els arxius familiars
1. Els arxius personals
1. Els arxius d'associacions

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials	36	1,44	
Contextualització tipus documentals	36	1,44	
Llengua vehicular majoritària: català (cat)	0	0	
Tipus: Autònomes			
Lectura bibliografia recomanada	40	1,6	

Es combinaran classes presencials, guiades per la persona docent però amb un alt grau de participació de l'alumnat, amb treballs concrets supervisats i l'estudi autònom de la bibliografia.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Examen final	50%	3	0,12	CA02, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04, SA05
Pràctica en centre d'arxiu	15 %	6	0,24	CA02, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04, SA05
Pràctiques autònomes	15 %	15	0,6	CA02, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04, SA05
Qüestionari setmanal	20%	14	0,56	CA02, KA05, KA06, KA07, SA03, SA04, SA05

Avaluació única

En el cas de fer-se avaluació única aquesta consistirà en un examen final per comprovar els coneixements de la matèria

En el cas d'avaluació continuada és indispensable, com a mínim, la participació o en la Pràctica en el centre d'arxiu o a la pràctica autònoma.

Recuperació

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada, és a dir, per l'examen final cal treure una nota mínima de 5 punts. En el cas de no arribar-hi s'establirà la realització d'un nou examen o d'un treball específic.

Revisió de notes

En el cas d'avaluació continuada es revisaran a les tutories que s'estableixin durant el curs

En el cas d'avaluació única la revisió de la qualificació final segueix el mateix procediment que per a l'avaluació continuada, és a dir, sessió pactada de revisió d'examen un cop publicades les qualificacions.

Bibliografia

AADD (2014) «L'ingrés de fons privats en arxius públics a Catalunya». *Lligall. Revista catalana d'arxivística*, núm. 37 (Barcelona), p. 15-80.

AADD (2014). «Ego archivo. Memorias personales en un mundo digital». *Tabula*, núm. 17 (Salamanca).

ALBERCH I FUGUERAS, Ramon, "Arxius i arxivística a les comarques gironines", *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*, XXXIV (Girona, 1994), pp. 521-601.

Andreu, Jordi; Cruellas, Rosa; Elvira, Maria (2003). "La documentació personal com a eina docent: ensenyar i aprendre als fonts personals". *Lligall. Revista catalana d'arxivística*, núm. 21 (Barcelona), p. 223-270.

Baiges i Jardí, Ignasi J., "El notariat català: origen i evolució", *Actes del II Congrés del Notariat*. Barcelona: Fundació Noguera, 2000, p. 131-166.

Bartoli Langeli, Attilio (2006). *Notai. Scrivere documenti nell'Italia medievale*. Viella, Roma.

Bastian, Jeannette A., i Ben (Ben F.) Alexander, *Community archives : the shaping of memory* (London: Facet, 2009) [accedit 29 març 2019]

Battley, Belinda, «Archives as places, places as archives: doors to privilege, places of connection or haunted sarcophagi of crumbling skeletons?», 19 (2019), 1-26 <https://doi.org/10.1007/s10502-019-09300-4>

Baucells i Reig, Josep (coord.) (1978). *Guia dels arxius eclesiàstics de Catalunya, València i Balears*, Barcelona: Arxiu Capítular de la Catedral de Barcelona - Secretariat d'Arxivers Eclesiàstics de Catalunya.

Benach Rubió, Jordi; Els arxius dels youtubers: una primera aproximació arxivística, *Lligall*, num. 46 (2023) p. 181-201

Boadas, Joan *et al.* (1998). *Patrimoni cultural i drets d'autor. Instruments per a la seva gestió*. Girona: Ajuntament de Girona (Col·lecció Textos i Documents, núm. 8).

Bono y Huerta, José, "[Conceptos fundamentales de diplomática notarial](#)", *Historia, Instituciones, Documentos (Sevilla)*, 19 (1992), p. 73-88.

Bosch Portell, Mònica. - Gifre Ribas, Pere, "Els llibres mestres dels arxius patrimonials. Una font per a l'estudi de les estratègies patrimonials", *Estudis d'Història Agrària*, 12 (Barcelona, 1998), pp. 155-182. Conde y Delgado de Molina, Rafael (2001). «L'arxiu del Reial Patrimoni de Catalunya, fons de l'Arxiu de la Corona d'Aragó». *Lligall. Revista catalana d'arxivística*, núm. 18 (Barcelona), p. 11-64.

Conde, Rafael; Cárcel, Mª Milagros (1996). "Corona de Aragón: Documentación real. Tipología (s. xiii-xiv)", dins *Diplomatique Royale du Moyen-Âge. XIIIe - XIVe siècles. Actes du Colloque*. Porto, p. 273-297.

Cook, Terry (2013). «Evidence, memory, identity and community: four shifting archival paradigms». *Archival Science*, 13 (2), p. 95-120.

Ego archivo. [Memorias personales en un mundo digital](#), *TABULA*, núm. 17 (2014)

Escobar Socias, Helena. «Aproximació a l'estudi arxivístic dels fons històrics dels teatres de Barcelona». *Lligall*, 2013, Núm. 36, p. 181-206, <https://raco.cat/index.php/lligall/article/view/340111>.

Espinosa Ramírez, Antonio B. (1995). «Los archivos personales. Metodología para su planificación». A: Ruiz Rodríguez, Ángel (ed.), *Manual de Archivística*. Madrid: Síntesis, p. 263-280.

Fernàndez Trabal, Josep (2009). «Els arxius personals i patrimonials», *Dovella*, núm. 99 (Manresa), p. 19-24.

Fernàndez Trabal, Josep (1996), "[Los archive empresariales en Cataluña. Balance de 15 años de actuación del Arxiu Nacional de Catalunya](#)", *Revista de Historia Industrial*, 9, p. 183-198.

Fernàndez Trabal, Josep, "Els arxius familiars i patrimonials. Problemàtica, caracterització i metodologia", *Lligall. Revista Catalana d'Arxivística*, 4 (1991), 95-113.

Fernàndez Trabal, Josep; Pérez Latre, Miquel. «La protecció i la difusió dels arxius empresarials: l'experiència de l'Arxiu Nacional de Catalunya.». *Lligall*, 2022, Núm. 45, p. 49-65, <https://raco.cat/index.php/lligall/article/view/403168>

Ferrer, Fontanet Maria Teresa, "[L'instrument notarial \(segles xi-xv\)](#)", *Actes del II Congrés del Notariat. Barcelona: Fundació Noguera, 2000, p. 29-88*.

Ferrer, Fontanet Maria Teresa, "[La redacció de l'instrument notarial a Catalunya. Cèdules, manuals, llibres i actes](#)", *Estudis d'Història i Documents dels Arxius de Protocols*, 1974, p. 29-191.

Flinn, Andrew; Stevens, Mary (2009) "[Itis nohmistri, wimekinhistri.](#)" *Tellingourownstory: independent and communityarchivesin theUK, challengingandsubvertingthemainstream*, dins *Community archives: the shaping of memory* edited by Bastian, J., and Alexander, B., Facet, London, p. 3-27

Font i Rius, Josep M.(1945-1946). "Orígenes del régimen municipal de Cataluña", *Anuario de Historia del Derecho Español*, 16, p. 389-429, i 17, p. 229-585.

García Aser, Rosario; Lafuente Urién, Aránzazu (2000). *Archivos nobiliarios: Cuadro de clasificación. Sección Nobleza del Archivo Histórico Nacional*. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

Gallego Domínguez, Olga; *Manual de archivos familiares*. Madrid, ANABAD, 1993.

Gigre Ribas, Pere; Matas Balaguer, Josep - SOLER, S., *Els arxius patrimonials*, Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines, 2002 Gifre, Pere, Matas, Josep; Soler, Santi, *Els arxius patrimonials*. Girona: Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines.

Gille, Geneviève et Bertrand (1991). «Les archives privées». A: Direction des Archives de France. *Manuel d'archivistique*. Paris: Archives Nationales, p. 413-417.

Ginebra Molins, Rafel (2000), [Els arxius de l'Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic. Onze segles d'història i cent anys de concentració de fons](#). In: [Lligall](#) vol. 16 (2000) p. 11-

Ginebra Molins, Rafel (2002), [Un fragment de llibre notarial de 1221 a l'Arxiu de la Cúria Fumada de Vic](#), In: http://opac.regesta-imperii.de/lang_en/anzeige.php?zeitschrift=Estudis+hist%C3%B2rics+i+documents+hist%C3%B2rics+i+documents+dels+arxius+de+protocols vol. 19 (2002) p. 7-22

Ginebra Molins, Rafel (2005), [Conflictes civils en tribunals eclesiàstics a principis del segle XIV. La Cúria de l'Oficialat de Vic, 1317-1322](#). In: [Església, societat i poder a les terres de parla catalana](#) p. 419-436

González Pedraza, José Andrés (2009). *Los archivos de empresas. Qué son y cómo se tratan*. Gijón: Ediciones Trea.

Jornet i Benito, Núria; Tuset Páez, Núria. «[Construint la memòria dels feminismes : arxius, biblioteques i centres de documentació. Una mirada](#)», BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació, 2016

Ketelaar, Eric 2005. "[Sharing: Collected Memories in Communities of Records](#)". *Archives and Manuscripts*, 33, 44-61.

Lalinde Abadía, Jesús (1966). *La jurisdicción real inferior en Cataluña («Corts, Veguers, Batlles»)*. Barcelona.

Llavero Porcel, Maria Jesús; Torner, i Planell Jordi; Vila, Rosa M. «La documentació dels registres civils i el paper dels arxius comarcals». *Lligall*, 2019, Núm. 43, p. 177-199, <https://raco.cat/index.php/lligall/article/view/370210>.

López Rodríguez, Carlos (2007). "Orígenes del Archivo de la Corona de Aragón (en tiempos, Archivo Real de Barcelona)", *HISPANIA. Revista Española de Historia*, vol. LXVII, núm. 226, p. 413-454

Lorenzo Cadarso, Pedro Luís, La documentación judicial en la época de los Austrias. Estudio archivístico y diplomático; <https://alcazaba.unex.es/~plorenzo/publicaciones/libros/docaustr.html>

Martínez Hernández, Montse. «L'aplicació de la norma ISAD(G) als fons parroquials de l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona». [Lligall, \[en línia\]](#), 1999, Núm. 15, p. 289-17.

Mastropiero, María del Carmen (2006). *Archivos privados. Análisis y gestión*. Buenos Aires: Alfagrama Ediciones.

Moneda Corrochano, Mercedes de la (1995). «El archivo de empresa: un concepto integrado». A: Ruiz Rodríguez, Antonio Ángel (ed.). *Manual de Archivística*, Madrid: Síntesis, p. 235-261.

Narbona Vizcaíno, Rafael (2007). "Algunas reflexiones sobre la participación vecinal en el gobierno de las ciudades de la Corona de Aragón (ss. xii-xv)", *Res publica*, 17, pl. 113-150.

Navarro Bastidas, Francina. «El document efímer polític: de la pancarta al tuit». *Lligall*, 2019, Núm. 43, p. 224-245, <https://raco.cat/index.php/lligall/article/view/370220>.

Navarro Bonilla, Diego (1998). «Los archivos de empresa: aproximación a la normativa jurídica reguladora de la producción documental en las empresas españolas», *Boletín de la Anabad*, vol. XLVIII, núm. 1 (Madrid), p. 49-75.

Pagarolas i Sabaté, Laureà (coord.) (2005). *Els fons de protocols de Catalunya. Estat actual i proposta de sistematització*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya.

Pagarolas i Sabaté, Laureà (2007). *Los archivos notariales. Qué son y cómo se tratan*. Gijón: Ediciones Trea.

Perpinyà Morera, Remei; Pérez Ventayol, Joan; Casadesús de Mingo, Anahí. «El forat negre del sistema arxivístic espanyol: els arxius dels presidents, de Carlos Arias Navarro a Mariano Rajoy.». *Lligall*, 2021, Núm. 44, p. 30-44, <https://raco.cat/index.php/liligall/article/view/389396>.

Planes i Albets, Ramon; Pagarolas I Sabaté, Laureà; Puig i Ustrell, Pere (2003). [L'Arxiu de la Corona d'Aragó. Un nou perfil per a l'Arxiu Reial de Barcelona](#). AAC: Col·lecció Textos, 3.

Planes i Albets, Ramon (2004), "L'arxiver i el comerç del patrimoni documental", [Lligall 22](#), p. 469-477.

Pons Alós, Vicente, Los archivos familiares: realidad y prospectiva desde la óptica del historiador de los archivos, *I Simposium. Los archivos familiares en España: estado de la cuestión*, Asociación para la Defensa del Patrimonio Bibliográfico y Documental de Cantabria, Santander, 1996, pp. 45-93.

Quílez Mata, Julio. «L'aplicació de la norma ISAD(G) als fons parroquials de l'Arxidiòcesi de Tarragona». [Lligall, \[en línia\]](#), 1999, Núm. 15, p. 259-87

Riera i Viader, Sebastià (2001). «Les fonts municipals del període 1249-1714. Guia d'investigació», Barcelona, *Quaderns d'Història*, vol. 4, p. 239-275.

Rubio Merino, Pedro (1999). *Archivística eclesiástica: nociones básicas*, Sevilla: Guadalquivir.

Ruíz Gómez, Vicenç (2019), [L'Arxiu com a eina de contrapoder ciutadà](#), *Lligall*, 43, p. 21-49

Sabaté i Curull, Flocel (2000-2002). "Municipio y monarquía en la Cataluña bajomedieval", *Anales de la Universidad de Alicante*, 13, p. 6-75.

Sabaté i Curull, Flocel (1997). *El territori de la Catalunya medieval*. Barcelona: Fundació Salvador Vives i Casajoana.

Sainz Guerra, Juan (1992). *La Administración de justicia en España(1810-1870)*. Madrid: Ediciones de la Universidad Complutense.

Sánchez Martínez, Manuel (1995). *El naixement de la fiscalitat d'Estat a Catalunya (segles xii-xiv)*. Eumo, Vic.

Sastre Santos, Eutemio (1999). *El sistema archivístico diocesano: archivos de la curia y archivos parroquiales*. Madrid: ANABAD.

Selva Solé, Ariadna. «Els fons dels presidents ingressats a l'Arxiu Nacional de Catalunya. De la Generalitat restablerta fins a l'actualitat.». *Lligall*, 2021, Núm. 44,p. 64-80, <https://raco.cat/index.php/liligall/article/view/389400>.

Solà Gasset, Fina. «Els arxius d'esports: dela Secció Internacional d'Arxius d'Esports al Fons Documental del ClubAtlètic Vic "La cursa per a l'organització dels arxius d'esports"». *Lligall*, 2012, Núm. 33-34, p. 106-125, <https://raco.cat/index.php/liligall/article/view/340084>.

Tatjer Prat, Maria Teresa (2009). *La Audiencia Real en la Corona de Aragón. Orígenes y primera etapa de su actuación (s. XIII y XIV)*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra

Taulé i Tello, Albert (1995), ["L'organització dels arxius històrics d'empresa. Anàlisi de la funció comptable"](#), *Lligall*, 10, p. 91-103.

Torra Pérez, Alberto (2011). "Los registros de cancillería de Jaime I", dins *Jaume I. Commemoració del viii centenari del naixement de Jaume I*, vol. I, p. 211-228.

Trenchs i Odena, Josep; Aragó Cabañas, Antoni Maria (1983). *Las Cancillerías de la Corona de Aragón y Mallorca desde Jaime I a la muerte de Juan II*. Zaragoza: CSIC.

Udina Martorell, Federico (1986). *Guía Histórica y descriptiva del Archivo de la Corona de Aragón*. Madrid: Ministerio de Cultura.

Vázquez de Parga y Gutierrez del Arroyo, Margarita; Sierra Bárcena, Carmen (1997). «La conservación de los archivos históricos de los partidos políticos españoles: la acción de tutela del Estado», *Boletín de la ANABAD*, vol. XLVII, núm. 1 (Madrid), p. 57-75.

Vilamala Salvans, Jordi. «Els arxiushistòrics diocesans catalans». [Lligall, \[en línia\]](#), 2004, Núm. 22, p. 163-1.

Programari

No és previst utilitzar cap programari específic

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	tarda